

NEMZETI
KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
ÁLLAMTUDOMÁNYI ÉS NEMZETKÖZI TANULMÁNYOK KAR
CIVILISZTIKAI TANSZÉK

OPUSCULA CIVILIA

Dúl János

*Konferencia a vadászati joggal és a
vadászattal kapcsolatos aktuális
kérdésekről*

Konferencia a vadászati joggal és a vadászattal kapcsolatos aktuális kérdésekről

[1] A Nemzeti Közsolgálati Egyetem Államtudományi és Közigazgatási Kar Civilisztikai Intézetének szervezésében 2019. június 14-én került megrendezésre „A vadászati jog gyakorlásával és a vadászattal kapcsolatos aktuális jogkérdések” című konferencia a Ludovika Campus Oktatási Épületében.

[2] Zambó Péter, az Agrárminisztérium földügyekért felelős államtitkára köszöntötte a megjelenteket, és elmondta, a vadászati jogalkotáshoz fűződő tevékenységét komoly szakmai munkaként látja el, amely egyúttal a vadászat iránti szenvedéllyel is társul. A jogalkotási tevékenység azért rendkívül fontos, mert ennek eredményeivel a társadalom szélesebb rétege találkozhat, emiatt lényeges az, hogy az érintettek között ne legyen konfliktus, ellentét. A magyar vadgazdálkodás szabályai folyamatosan megújulnak, aktualizálódnak, a legújabb fejlemények közé tartozik a vadászterületek határainak rendezése, az új húszéves üzemtervek elkészítése, valamint 2021-ben Magyarország fogja megrendezni az „Egy a természettel” vadászati világkiállítást. E kérdéskörökben közös ágazatközi munkára van szükség. A konferencia azért is kiváló, mert lehetőségük van a különböző területek szakértőinek arra, hogy a legújabb szakmai kutatási eredményeiket és a gyakorlatot ismertessék a jelenlevőkkel.

[3] Dr. Sisa Ferenc, az Agrárminisztérium Vadgazdálkodási Főosztályának osztályvezetője a vadászati jogalkotás terén bekövetkezett fontosabb változásokat emelte ki, köztük az egyes vadgazdálkodással összefüggő miniszteri rendeletek módosításáról szóló 43/2018. (XII. 20.) AM rendeletet, az agrárgazdaság versenyképességével összefüggő jogszabályi módosításokat tartalmazó 2018. évi CXXXVII. törvényt, mely a legutolsó (legutolsó csak egy van) nagyobb léptékű változásokat foglalja magába (például a földtulajdonosi gyűléshez kapcsolódó hirdetmények szabályai), valamint e törvénnyel kapcsolatos miniszteri rendeletek módosítását célzó 5/2019. (III. 14.) AM rendeletet. A már hatályba lépett jogszabályokon kívül további módosítások is elkészültek tervezeti szinten: a vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadászatról szóló 1996. évi LV. törvény végrehajtásának szabályairól szóló 79/2004. (V. 4.) FVM rendelet (a továbbiakban: Vhr.) utolsó módosítása óta a vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadászatról szóló 1996. évi LV. törvény (a továbbiakban: Vtv.)

¹ Tudományos segédmunkatárs, Nemzeti Közsolgálati Egyetem, Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Civilisztikai Tanszék. Köszönetemet fejezem ki Dr. Barta Judit docens asszonynak a kéziratához fűzött megjegyzéseiért.

többször módosult, a vadászvizsgát megelőző tanfolyamról és a vadászvizsgáról szóló 126/2013. (XII. 17.) VM rendelet esetében pedig az ötéves vadászengedélyek lejárnak, a gyakorlati tapasztalatok és a magasabb szinten lévő jogszabályi változások alapján felül kell azt vizsgálni. A jogalkotás tekintetében több nehézséggel lehet számolni: egyes jogágak új alapvető, kódex jellegű jogszabályai (Ptk., Btk., Ákr., Kp., Be., Pp.), a közigazgatási szervezetrendszer folyamatos változása, a gyorsan változó, sokszor ellentmondásos társadalmi elvárás (a vadászat kritikus megítélése szemben áll többek között a vadkár miatti állománycsökkentési igénnyel). Az aktuális kérdések közé tartozik például a vadkár megítélése: a Vtv. nem teljes körű, de nem is lehet teljesen minden részletbe belemenni, a felelősség megállapítása egyszerűbb, a kár összegének megállapítása nehézséget okoz (ugyanabban a kérdésben eltérő szakmai véleményeket készítenek); fontos az egyezségekre való törekvés, amelyet a jogalkotás különféle eszközökkel igyekszik előmozdítani. Meglátása szerint a vadászható állat által okozott károknál több szakterület érintett (vadgazdálkodás, rendőrség, önkormányzat), a vad és gépjármű ütközésének van jogszabályi háttere, de nem teljes körű; a kár összezszerűségének megállapítása alapvetően egyszerűbb, a vadkárral ellentétben a felelősség kérdése körében merülnek fel a jogértelmezési eltérések és a gyakorlati viták [teljesen eltérő és sokszor ellentmondásos a jogalkalmazói (rendőrség, bíróság) gyakorlat]. Megoldás lehet a jogszabályi rendelkezések egyértelműsítése (a felelősségi körök pontos meghatározása), új biztosítási formák meghatározása, továbbá az ítélkezési gyakorlat egységesítése (a Kúria erre irányuló tevékenysége).

[4] Dr. Barta Judit, a Civilisztikai Intézet egyetemi docense a vadkár és a vadászható állat által okozott kár felelősségi tényállásait mutatta be, amelyeknek jogszabályi hátterét a Ptk. és a Vtv. adja meg. Ezzel összefüggésben emelte ki, hogy problémás a nem vadászható állat által okozott károk megtérítése, felmerül azonban a kérdés, szükséges-e teljes megoldást találni. Megemlítette, hogy egy pályázat keretében összehasonlító jogi szemüvegen át kívánták vizsgálni a vadgazdálkodással összefüggő eseteket, kárfelelősségi kérdéseket, hogy miképp oldják meg a hasonló problémákat más érintett országok; ebbe román, szlovák, ukrán, német, osztrák kutatókat igyekeztek bevonni. A Ptk. rendelkezései a joggyakorlatnak és a felelősségre vonásnak új irányt adtak. A vadkár hatályos fogalma a Vtv. 75. § (1)-(2) bekezdésében található meg, amely történeti kialakulását és célját tekintve jóval eltér a mai jogértelmezéstől. E tényállás szigorú, miután objektív jogalapú, feltétlen fokozatú felelősséget tartalmaz, nincs kimentési lehetőség, azonban enyhítést tartalmaz jelenleg a korábban hatályos rendelkezésekhez képest, hogy a vadkárként megállapított összegnek nem 95%-át, hanem 90%-át kell csak megtéríteni, a fennmaradó részt a károsult viseli. Ehhez hasonló szabályozást

találunk a környező országok jogrendszerében is: a vadászatra jogosultság egyben kötelezettség is, a szabályokat pedig akképp kívánták megalkotni, hogy a mezőgazdaság és a vadgazdálkodás között minél kevesebb, minél kisebb feszültség keletkezessen. A kompenzálás indoka az, hogy olyan károkat kívánnak megtéríteni e szabállyal, ahol emberi munkának a befektetése történik, és terménykiesés van; az eredeti szöveghez képest azonban a bíróság minden olyan esetben is kártérítésre kötelezi a vadászatra jogosultat, amely élethelyzeteket a törvény nem kívánt ilyenképpen rendezni. A Vtv. 75. § (5) bekezdése már nem tartalmazza azt a fordulatot, miszerint az köteles a kár megtérítésére, akinek a területéről a vad kiváltott. A törvény hatályát módosította a jogalkotó, így csak a vadászterületnek minősülő területekre terjed ki, ezáltal - az ehhez fűződő miniszteri indokolás alapján - a vadászatra jogosultak a belterületen előforduló vadászható állatok által okozott károkért nem az ágazati jogszabályok szerint tartoznak felelősséggel, hanem a polgári jog speciális tényállása alapján. A Ptk.-ban vadkár helyett vadászható állat által okozott kár megtérítése történik, ez szélesebb kör, mint a vadkárokozó vadfajoké, a kimentés lehetősége fennáll, bár annak valószínűsége csekély, és a Ptk. szerint nincs 10%-os „önrész”, a teljes kárt meg kell téríteni; a vadászatra jogosult számára ez hátrányosabb. Fontos annak meghatározása is, ki a károsult, az ugyanis nem mindig csak a földtulajdonos lesz, lehet a földterület hasznobérlője is, továbbá az is fontos, hogy a károsulton van a bizonyítási teher. A kártérítés mértékét enyhíteni lehet olyan esetben, amikor nem tett eleget a károsult a kárelhárítási, illetve kárenyhítési kötelezettségének. Lehetőség van vadkárátalány megfizetésére irányuló megállapodásnak: ennek előnye, hogy a („leendő”) károsult azt bizonyítás nélkül megkapja, viszont ha adott évben kevesebb kárt okoztak a vadállatok, akkor is meg kell fizetni. A Vtv. 75/A. § (1) bekezdése a vadászható állat által okozott károkért való felelősség tekintetében a Ptk. szabályait rendeli alkalmazni a mező- és erdőgazdálkodáson kívül másnak okozott kár megtérítésére. A Ptk. 6:563. § (1) bekezdése tekintetében az a kárért felelős személy, akinek a vadászterületéről a vadászható állat kiváltott. Nem egyértelmű minden esetben annak megállapítása, honnan váltott ki a vad, a bírói gyakorlat analógiaként a legközelebbi vadászterület vadászati jogosultját marasztalja a Vtv. 9. § (3) bekezdésének megfelelően. Ez azonban contra legem jogértelmezésnek minősül, a bírói szubjektum keresi a károkozót. A gépjármű és a vad ütközésének elbírálására irányadó szabályt a Vtv. 75/A. § (2) bekezdése írja elő, ekkor a veszélyes üzemek találkozására irányadó előírásokat kell figyelembe venni. Eszerint gépjármű és vad ütközése esetén először azt kell vizsgálni, kinek a magatartása volt felróható. Felróhatóság hiányában azt, akinek a tevékenységi körében következett be rendellenesség. A BH2000. 401. számú eseti döntés alapján a vad közúton, de nem gyorsforgalmi úton való megjelenése a fokozott veszéllyel járó tevékenység

tekintetében nem minősíthető rendellenességnek, ehhez képest a BH2000. 402. döntés szerint a vad gyorsforgalmi úton való megjelenése már rendellenességnek számít. A bíróságok ezeket a közzétett döntéseket jogszabályként követik, ez abból a szempontból problémás, hogy az különbséget tesz az utak között, nem feltétlenül kiszámítható, és felvetődik, biztosan jó megoldás-e ez, valóban minden kárt meg kellene-e téríteni. Jog-összehasonlítás eredményeképpen megállapítható az, hogy Európában nincs abszolút kárfelelősség, annak nincs is értelme, a vadak ugyanis a természeti erőforrások részei, nemzeti kincsnek minősülnek, az ezekkel összefüggő károkat pedig mindenkinek viselnie kell.

[5] Reinitz Gábor (vezérigazgató, Pilisi Parkerdő Zrt.) kiemelte, hogy a szabályozás a vadászatra jogosultra nézve szigorú felelősséget telepít, ezt azonban nem szabad automatikusan alkalmazni, minden eset egyedi. A vadgazdálkodás komoly, összetett feladat, magában egyesít gazdasági, jogi, biológiai kérdéseket egyaránt. A vadgazdálkodásnak vannak külső szereplői, ezek a károsultak, a hatóságok, a különböző szervezetek, akik eltérő társadalmi elvárásokat támasztanak, emellett az erre kötelezetteknek a fenntartható vadgazdálkodást is elő kell mozdítaniuk. Nem szabad elfelejtenünk ugyanakkor azt, hogy a vad a természet, az életközösség része, ezért mindenkinek hozzá kell járulnia a költségek, illetve az esetleges károk viseléséhez is. A Pilisi Parkerdő Zrt.-t néhány adatban jellemezve: hatvanezer hektár terület tartozik hozzá, ebből húszezer hektár vagyonkezelési szerződés keretében, az állatok 80%-a szarvas és őz, 15%-a vaddisznó, a fennmaradó 5% további állatfajokat tesz ki; évente tizenöt-tizenhat millió forintnyi vadkárt kell megtéríteniük. Esetükben neuralgikus pontnak tekintendő a belterületen megjelenő vadállatok által okozott kár, újabban azonban nem maga a kiváltás a kérdéses, hanem a vadállat már eleve a budapesti agglomerációban él, alkalmazkodott a városias körülményekhez. Ennek oka több tényezőre vezethető vissza: télen a hőmérséklet kedvezőbb az agglomerációban, mint az erdőségekben, minimálisan zavarják (nincs vadászat), táplálékot is könnyebben talál. Fokozatosan alakul ki a városi vadgazdálkodás, amely fontos területté válik, ugyanakkor a lehetőségek szűkösek, mert a legtöbb tényezőre nincs ráhatás, így például a klimatikus viszonyokra, nem lehet vadászni belterületen stb. A vad megjelenése a belterületen nem róható fel a vadászatra jogosultnak, a káresetek megelőzése érdekében lényeges különböző fórumokon felhívást intézni a lakossághoz, együttműködni az önkormányzatokkal. Meglátása szerint a szabályozásnak nem célja az, hogy minden kárt megtérítsenek, hanem meg kell vizsgálni, mi az az emberi kultúra, amit a vad tönkretett. A vadászatra jogosultnak érdemes folyamatosan konzultálnia jól felkészült jogtanácsossal, ügyvédi irodákkal, ilyen módon könnyebben lehet egyezséget előmozdítani a károsult és a vadászatra jogosult között, az egyezség folytán fizetendő összeg pedig kevésbé megterhelő a vadászatra jogosult

szemszögéből. Előadásának végén feltett néhány, megválaszolásra váró kérdést: milyen mértékben kell a gazdálkodónak együttműködnie a vadászatra jogosulttal a megfelelő kármegelőzés érdekében? Mely vadfajok által okozott károkat kelljen megtéríteni? A belterületen lévő vadállatok által okozott károkra milyen szabályok legyenek irányadók? Megnyugtató, elsősorban jogszabály által adott megoldások szükségese.

[6] Dr. Marosán Miklós (habilitált egyetemi docens, címzetes egyetemi tanár, Állatorvostudományi Egyetem; igazságügyi szakértő) a vadkár, valamint a vad és gépjármű ütközéséből eredő károk értékelésének gyakorlati tapasztalatait ismertette szakértői szemszögéből. A vadkár felmérése vonatkozásában azt emelte ki, miszerint évente átlagosan 2,5-3 milliárd forintot fizetnek ki vadkár jogcímén, a valós vadkár azonban ennek többszöröse, mert számos esetben az érintettek „hallgatnak”. A vadkár számításának módját a Vhr. tartalmazza. A jogszabályban fel nem sorolt faj által a fel nem sorolt dolgokban okozott kár nem minősül vadkárnak, hanem az ilyen kárt a Ptk. szabályai szerint kell megtéríteni. A vadkárok megállapítása során a felek általában először egyeztetnek, az érintett területet közösen bejárják, magánszakértőt is bevonhatnak, illetve írásbeli megállapodás is születhet közöttük. A vadkár megtörténtét tizenöt napon belül írásban kell bejelenteni, majd az eljárás a vadkárbecslési szakaszba lép. Ezt követheti „közvetlen” bírósági eljárás, amelynek előnye az, hogy valószínűleg lesz egy igazságügyi szakértő, sokszor azonban ennek a személynek nincs szakértelme, vagy az nem megfelelő, de egészen biztos, hogy az eljárásnak van eredménye. Hátránya az időbeli elhúzóds, sok esetben már be kell takarítani a terményt, mire az eljárás ebbe a szakaszba érkezik, így a jogalap mellett a kárösszeg is bizonytalan, valamint maga az eljárás hosszadalmas, költséges, mód van azonban az előzetes bizonyítás igénybevételére. A vadkárbecslési eljárást követő alternatíva a jegyzői út, amelynek előnye az időbeli gyorsaság, a kedvezőbb költségek, valamint az, hogy nem feltétlenül mérgesedik el a viszony a vadkárban érintett felek között. Hátrányai között kell számon tartani azt, hogy a kárösszeg bizonytalan lehet (mivel nem kell igazságügyi szakértőt kirendelni), nincs egyszerűsített vadkárbecslés, a végrehajtási rendeletben levő jegyzőkönyvminta a kár rekonstruálására nem alkalmas. Amennyiben nem született egyezés, harminc napos határidő mellett lehet bírósághoz fordulni, így ez az eljárás is bírói úttá válhat. Itt a bizonyítás alapja az időben elkészült szakértői jegyzőkönyv, azonban nem egységes a gyakorlat abban, hogy ezt milyen bizonyítási eszközként veszi figyelembe. Lehetőségként jelenik meg a szakértők tekintetében a magánszakértő, az előzetes szakértői bizonyítás (az egyes közjegyzői nemperes eljárások szóló 2008. évi XLV. törvény 17-20/A. §), amely utóbbi a kár bizonyítás szempontjából jó, gyors, költséghatékony, a jogalapot és a kárösszeget meg tudja állapítani. Általános javaslatként fogalmazta meg a

szakértői eljárásokra irányuló egységes protokollrendszer kidolgozását. A vad és a gépjármű ütközésénél megjelenik a felróhatóság vizsgálata a károsult magatartása oldalán, ilyen esetekben műszaki szakértői értékelés, a vadászatra jogosult felelősségi körének meghatározásakor vadgazdálkodói szakértői értékelés szükséges. Vizsgálatra kerül az adott útszakaszon bekövetkező balesetek relatív gyakorisága (mikor, hol, hány autó ütközött vaddal) adott évre, időszakra vetítve. A gyakoriságot százalékos értékben fejezik ki: amennyiben a gyakoriság 50%-os vagy ezen érték alatti, akkor átlagos, illetve átlag alatti veszélyességről van szó, ekkor a vadászatra jogosultnak nem kell vadveszélyre figyelmeztető táblát elhelyeztetnie, 50%-os gyakoriság felett fokozott veszélyességű útszakaszról lehet beszélni. A vadveszélyt jelző tábla kihelyezésének elmulasztása megalapozza a vadászatra jogosult felróhatóságát. A felróhatóság értékelésében figyelembe fogják venni a sűrűségi és terítékadatokat, a vadak területhasználatát, az út környezetének vadak általi preferáltságát, a vadnyomok sűrűségét, a vadgazdálkodási terv teljesítését, szabályosságát, vadászat során azt, hogy a vadat az útra ráhajtották, ráhajtódott, sebzett vadról van-e szó, a vadgazdálkodási berendezések (többek között szózó, etető, szóró) és az út egymáshoz viszonyított elhelyezkedését, a vad rendellenes viselkedését, hogy van-e elegendő hivatásos vadász. Mindezen körülményeket komplexen, egymásra vetítve kell értékelni.

[7] Dr. Molnár Tamás, az Ózdi Rendőrkapitányság Vizsgálati Osztályának vezetője hangsúlyozta bemutatójának elején, hogy az általa elmondottak alapvetően Borsod-Abaúj-Zemplén megyére vonatkoznak, továbbá csakis a saját szakmai véleményét ismerteti. Az orvvadászat Btk.-beli törvényi tényállásként történt szabályozása 2013. július 1-jétől hatályos, annak kidolgozásában jelentős szerepe volt az előadók között jelenlevő Dr. habil. Elek Baláznak. E bűncselekmény mind az angolszász, mind a kontinentális jogrendszerekben jelen van. Az orvvadász célja lehet anyagi haszonszerzés a vadhús eladásával, a vadhús saját célú felhasználása, illetve cél lehet csak trófea és „élmény” szerzése, a virtus. A Btk. 245. §-ában megfogalmazott keretdiszpozíciót a Vtv. 37. § (1) bekezdése és 68. § (1) bekezdése tölti meg tartalommal. Előbbi meghatározza azokat az esetköröket, mikor tilos vadászni a vad és élőhelyének védelme érdekében, utóbbi pedig a tiltott vadászati eszközöket sorolja fel, mindkét körülmény figyelembe veendő a büntetőjogi tényállás vonatkozásában. A bűncselekmények felderítését, bizonyítását gátló tényezők között az alábbiakat lehet például felsorolni: magas fokú látencia, amelynek oka lehet a vadászterületek minimális személyforgalma, a vadászterületek nehéz megközelíthetősége, a vadászterületek technikai eszközökkel történő ellátottságának hiánya, a könnyű elrejtőzés lehetősége, engedély nélkül tartott lőfegyverek, vadászati eszközök, illetve engedély nélkül tartható vadászati vagy vadászatra használható

eszközök. Emellett azonban érdemes feltérképezni és kiaknázni a felderítést elősegítő tényezőket: technikai vívmányok (mobiltelefonos cellainformációk, vadkamera-rendszer, drón); együttműködés hivatásos vadással, természetvédelmi őrrrel, mezőőrrel, a vadászatra jogosultakkal, a tagsággal, a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (NÉBIH) alkalmazottaival (különösen az éttermek vadhúskészleteinek és számláinak ellenőrzése); vadászterületekre be-, illetve kivezető utak fokozott kontrollja (gépjármű- és csomagátvizsgálás); az ilyen bűncselekménnyel korábban érintett területek visszatérő ellenőrzése.

[8] Dr. habil. Elek Balázs (tanszékvezető egyetemi docens, Debreceni Egyetem Állam- és Jogtudományi Kar; kollégiumvezető, Debreceni Ítéltábla) előadásának elején elmondta, hogy az orvvadászat olyan ügyekkel összefüggésben kerül elő, amelyek alapvetően más típusú ügyként indulnak, például csalásként. Előadásában e bűncselekménnyel kapcsolatos jogeseteket mutatott be. A belső orvvadászat (adott vadászterületen egyébként vadászatra jogosult) példája a vadásztató túlzott kiszolgálása, amikor gyakorta külföldről érkező vadász kedvében akarnak járni példának okáért olyan példánnyal, amely az adott területen nem szokott előfordulni (így nagyobb tömegű állattal - tulajdonképpen illúziókeltéssel). Adott esetben Ausztriából lószállítóval hoztak szarvasbikát, ezt a vendég kilőtte, trófeabírálati lapot töltöttek ki kiváló véleménnyel, amire a szakma felfigyelt, ugyanis az ilyen adottságokkal rendelkező állat nem fordul elő azon a területen: itt természetkárosítás, csalás és okirat-hamisítás bűncselekményeivel vádolták az elkövetőt. A csalás alól azonban felmentették, mert a vendégvadászt - annak tanúvallomása szerint - nem érte kár. Egy másik eset a felderíthetőséggel, illetve annak hiányával, valamint a jogi szabályozással hozható összefüggésbe, egészen pontosan engedélyköteles haditechnikai eszközként van számon tartva a hatszoros nagyítású céltávcső, amelyet külföldről rendelt meg az elkövető. Ekkor szankcióként elvesztette a fegyvertartási engedélyét és a vadászatra jogosultságát. Kérdéses, hogy az éjjellátó hőkamerát lehet-e ajánlani, illetve az éjszakai célzásra alkalmas szálkereszt felhelyezése megvalósít-e bűncselekményt: Prof. Dr. Gál István László, a Pécsi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kar Büntetőjogi Tanszék vezetőjének állásfoglalása alapján önmagában a szálkereszt felhelyezése nem bűncselekmény. Magánokirat-hamisítást követett el egy vadász, amikor egy társasvadászat alkalmával a teríték-nyilvántartáshoz nem volt kellő számú vadazonosító-jele, bizonyos mennyiséget csak utólag szerzett be, meghamisítva ezzel a nyilvántartást, ezért azonban csak megrovást kapott. Hivatalos személy volt a vádlott személyes adattal való visszaélés kísérlete során egy újabb esetben: országos sajtótermékben hírként való megjelentetés érdekében állami erdészeteket,

egyéb vadászatra jogosultakat keresett meg azzal a céllal, hogy azok kiadják számára azon adatokat, miszerint ki, mikor, hol vadászott, a vadászat ellenértékét ki fizette meg. Az eljárása csak jogszerűnek tűnt, nem volt az, miután az az adatvédelmi jogszabályokba ütközött, az adatgyűjtőnek nem volt erre felhatalmazása.

[9] Dr. Szabó Balázs (tanársegéd, Miskolci Egyetem Állam- és Jogtudományi Kar; Országos Magyar Vadászkamara Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Területi Szervezet felügyelőbizottsági elnöke) a XXI. századi digitalizáció és modernizáció jelenlétét, szerepét és lehetőségeit mutatta be a vadászati igazgatásban. A modernizáció egyfajta újjáalakítást, újjászervezést jelent, melynek során az új, korszerű követelményeknek megfelelővé igyekszünk tenni az adott szervezetet. A digitalizáció lényege a korábban kizárólag papír alapon végzett tevékenység digitális eszközökön (pl. számítógépek) való továbbfolytatása. Milyen indokok lehetnek a modernizációra? Ilyen lehet például a vadnak lakott területen való megjelenése, elejtése, amelyhez mindig szükséges az illetékes rendőrkapitányság engedélye, ehhez online rendszert, illetve alkalmazást lehetne kiépíteni. A modernizációs lehetőségek közül főként a technikai fejlesztések kerülhetnek előtérbe. Ehhez tartozik a drónok többcélú alkalmazhatósága, többek között a mezőgazdasági vadkár könnyebb felderítésének és feltérképezésének elősegítése, hatósági és rendészeti megfigyelés, területkijelölés elősegítése érdekében, viszont mindvégig figyelemmel kell lenni a személyes adatok és a magánélet védelmére. A dokumentumok írásbeli rögzítése mellett javasolja e-vadászati napló bevezetését, ennek alapja egy szoftver, ami alkalmas többek között adatbázisként való működésre, információ közlésre, adatrögzítésre, kommunikációra. Ehhez szükséges eszköz szoftverüzemeltetési hardveres oldal, míg a felhasználói oldalon kell notebook, okostelefon vagy tablet. A lehetőség hatékony, gyors információáramlást eredményez az érintett felek (vadászársaságok, azoknak tagjai és a hatóságok) között a nap bármely órájában. Hatékony megoldás lenne az orvvadászat visszaszorítására, így a rendőrség munkájának megkönnyítése révén a közbiztonság növelésére, valamint a vadállományt is lehet védeni az illetéktelen személyek által történő zavaró, károsító tevékenységektől. A vadászati napló elektronizálása mellett a teríték-nyilvántartás, a terület- és tagjegyzék, a vadgazdálkodási terv, a vadazonosító nyilvántartás is bárhol, bármikor elérhető lenne. Valós idejű, azonnali információtovábbítást eredményezne minden eseményről a teljes vadászterületen, a hatóságok irányába is, e körbe vonható adat a szabad és a foglalt körzetekről, elejtésekről. Ez utóbbihoz kapcsolható még pontos, naprakész adminisztráció a vadazonosító jelek kezelése tekintetében. Így minden vadásztag csak a saját maga számára dokumentáltan előzetesen kiosztott vadazonosítóját tudja felhasználni, azaz nem lesz kétszeres, jogosulatlan vagy téves felhasználás.

[10] Ifj. Bóta István (tanuló, Földes Ferenc Gimnázium, Miskolc) második helyezést ért el a Gödöllőn megrendezett V. Nemzetközi Természetfilm Fesztivál keretében szervezett „*Ember és Természet 2019*” Természetfotó 15-18 kategóriában. A jogi, joggyakorlati, jogalkalmazási ismereteket közvetítő prezentációk után előadása minden jelenlevőt általa készített csodálatos fényképekkel emlékeztetett azokra az érzésekre és szépségekre, amiért is vadásznak az emberek: a természetjárás szeretete, a környezetünkkel való összehangolódás mellett megjelenik a vadnak kijáró tisztelet és a közösségformáló erő is.

[11] A konferencia színvonalas előadásai minden jelenlevő figyelmét ráirányították a legfontosabb jogkérdésekre, amelyek a vadászattal, a vadászati joggal kapcsolatosan felmerülhetnek. A változatos prezentációk bemutatták a vadászat jogterületeken átívelő tulajdonságát, az agrárjog mellett a polgári jog, a közigazgatási jog és a büntetőjog kérdéseit is feszegeti, bizonyítva a jogterület komplexitását. A vadászati joghoz tartozó szabályok mind azt kívánják szolgálni, hogy a természet és az ember, valamint az ember alkotta mesterséges környezet között a lehető legkevesebb súrlódás következhesen be, amennyiben ilyen bekövetkezik, azt orvosolni tudja. Teszi ezt mindannak az érdekében, hogy a különféle változatos életkörülmények tekintetében a természet harmóniája megvalósulhasson, hozzáadva a maga lehetőségeit az ökoszisztéma fennmaradásához.

2019. szeptember

A cikk másodközlés. Eredeti megjelenés helye: Polgári Jog, 2019/7-8.